

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200914
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620200914.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého U. T., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu X. XXXX/XX, I. V., okres I.Ý. T., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: T. T., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu na Mesto I. T., v súčasnosti bytom u Ľ. V., Y. XXX/XX, I. T. alebo I. XXX/ X, I. T. a J. P.H., B.. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu X. XXXX/XX, I. V., okres I. T., zastúpená ŠTELLMACHOVÁ&PATRNER S.r.o., so sídlom M. Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/37/2012-49 zo dňa 18. 4. 2012 v časti o bežnom výživnom tak, že otec je p o v i n n ý p r i s p i e v a ť na výživu maloletého U. T., nar. X. X. XXXX výživným vo výške 130,- EUR mesačne, počnúc od 27. 5. 2020, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky dieťaťa.

II. Pomerná časť výživného od vyhlásenia rozsudku 27. 5. 2020 do 31. 5. 2020 je 20,97 EUR, ktoré je otec p o v i n n ý z a p l a t i ť spolu s bežným výživným, počnúc od doručenia rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 2. 4. 2020 matka žiadala, aby súd zmenil predchádzajúce rozhodnutie o výživnom tak, že otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého U. T., nar. X. X. XXXX sumou 300,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky odo dňa právoplatnosti rozsudku. „Zročné výživné na maloletého za obdobie od októbra 2019 až do vydania rozsudku je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 3 dní od doručenia rozsudku“. Navrhovateľka žiadala priznať náhradu trov konania. Návrh matka odôvodnila tým, že o výživnom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/37/2012-49 zo dňa 18. 4. 2012, právoplatným 30. 5. 2012 a vykonateľným 16. 5. 2012, ktorým súd rozhodol o výživnom vo výške 100,- eur mesačne. O výživnom bolo rozhodnuté v roku 2012, pred takmer ôsmimi rokmi, kedy bol rozsah nákladov na výchovu a výživu maloletého podstatne nižší. Maloletý U. navštevuje 3. ročník základnej školy, čím sa zvýšili náklady na jeho školské potreby a štúdium, náklady na plnenie školskej dochádzky. V škole sa platí stravné, vstupné na kultúrne a iné podujatia. Zvýšili sa náklady z dôvodu jeho fyzického rastu na ošatenie, obuv a hygienické potreby. Vo voľnom čase navštevuje futbalový krúžok. Zvýšili sa aj náklady na jeho zdravotnú starostlivosť. Maloletý je predčasne narodené dieťa a v tejto súvislosti musí absolvovať častejšie lekárske vyšetrenia (v imunoalergiológickej, pľúcnej a neurologickej ambulancii) aj

mimo miesta bydliska. U. nosí z dôvodu zhoršenia zraku dioptrické okuliare. Otec je prihlásený k trvalému pobytu na Mesto Liptovský Mikuláš. Otec bol trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/91/2019 zo dňa 31. 10. 2019 právoplatne odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy. Trestným rozkazom bola otcovi dieťaťa uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné v sume 473,09 eur, ako aj povinnosť zamestnať sa, alebo preukázať uchádzanie sa o zamestnanie. Matka dieťaťa nemá vedomosť, či otec dieťaťa disponuje nejakým príjmom. Príjem matky pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 370,- eur, prídavkov na dve deti vo výške 49,90 eur mesačne a náhradného výživného na maloletého U. vo výške 100,- eur. V roku 2020 matka náhradné výživné už nepoberala. Matka dostáva výživné na maloletú B. vo výške 130,- eur mesačne. Celkový príjem navrhovateľky je okolo 650,- eur mesačne. Suma výdavkov je v porovnaní s príjmami nepomerne vyššia, okrem nákladov na bývanie, poplatky za elektrickú energiu, rozhlas, televíziu a internet, telefón, poisťenie na životné poisťenie, poplatky za komunálny odpad, aj ďalšie výdavky spojené so starostlivosťou o výchovu maloletých detí a výdavky na živobytie. To má za následok, že navrhovateľka musí žiadať o finančnú výpomoc od rodiny, ktorým to bude musieť vrátiť. Otec sa žiadnym spôsobom, napriek opakovaným prosbám navrhovateľky, nepodieľal a nepodieľa na starostlivosti o dieťa. 1. 2. 2019 sa matka presťahovala do nájomného bytu v Liptovskom Hrádku, platí mesačne nájomné 176,- eur, poplatok za elektrickú energiu 132,- eur, poplatok za komunálny odpad za 3 osoby v roku 2019 bol 47,96 eur. Úhrada za telefón je 40,39 eur mesačne (paušál, splátky za telefón, poisťenie), poplatok za rozhlas a televíziu 5,- eur, poplatok za internet 10,- eur, životné poisťenie 16,- eur, náklady spojené s návštevou predškolského zariadenia maloletej B. 58,50 eur. Pravidelné mesačné výdavky nezahŕňajú výdavky na stravu, drogériu, pracie a čistiace prostriedky, cestovné, úhrady za zdravotnú starostlivosť. Predstavujú spolu sumu vo výške 341,88 eur. Bežné mesačné výdavky na U. predstavujú sumu 386,53 eur. Okrem nákladov na bývanie a úhrad za elektriku vo výške 1/3, t. j. 69,33 eur, na stravu 100,- eur mesačne, obedy v školskej jedálni 23,- eur mesačne, školský klub detí 7,- eur mesačne, triedny fond a ZRPŠ 25,- eur ročne, čo mesačne predstavuje 2,10 eur. Ďalšie mesačné výdavky sú výdavky na oblečenie maloletého okolo 80,- eur štvrťročne, výdavky na obuv okolo 50,- eur štvrťročne, výdavky na hygienické potreby a strihanie vo výške 30,- eur mesačne, výdavky na lieky 50,- eur mesačne - kvôli návšteve špecializovaných ambulancií, výdavky na bežné lieky a výživové doplnky 6,70 eur mesačne (20,- eur štvrťročne), výdavky na kúpu školských potrieb 25,- eur, výdavky na športové a kultúrne aktivity 30,- eur. V týchto výdavkoch nie sú zahrnuté mimoriadne výdavky na náklady na prepravu, poplatky za návštevu zubára a iné. Bez finančnej pomoci rodinných príslušníkov a známych by matka nevedela pokryť svoje výdavky z jej príjmu. Ďalej žiada ročné výživné za obdobie od októbra 2019 (v zmysle trestného rozkazu 28. 10. 2019 vo výške 473,09 eur do 30. 3. 2020 predstavuje sumu 673,09 eur).

2. Matka maloletého na pojednávaní vypovedala, že býva s deťmi v prenajatom dvojizbovom byte. Nájomné je 176,- eur mesačne, za elektriku a RTVS 36,- eur mesačne, za internet 10,- eur mesačne, za komunálny odpad (3 osoby) 50,- eur ročne. Ona má zdravotné problémy alergiu a chodí pravidelne na vypaľovanie, lebo mám kurie oká na obidvoch chodidlách, ktoré musí preväzovať. Náklady vznikajú na preväzovanie. Používa vodičku na natieranie týchto miest. Všetky tieto veci ju stoja okolo 20,- eur mesačne. Poberá rodičovský príspevok 370,- eur mesačne a rodinné prídavky na 2 deti. Otec mladšej dcéry platí výživné 130,- eur mesačne. Iný príjem nemá. Na B. sa zvýšili výdavky oproti údajom uvádzaným v spise. Zmenila detskú lekárku a B. bude podstupovať viaceré odborné vyšetrenia. Lieky na alergiu si nekupuje. Otec sa so U. nestretáva. Keď sa vrátil z výkonu trestu, začal sa s ním stretávať asi 2 mesiace (od februára 2019). Potom sa všetky kontakty ukončili. Otec platí výživné ako - kedy, všimla si, že je to vždy pred pojednávaním. Otec synovi na sviatky nekupuje žiadne darčeky (za celých 10 rokov). U. navštevuje 3. ročník základnej školy. Najskôr absolvoval prípravný ročník a 1. ročník na základnej škole v Jamníku. 2. a 3. ročník absolvuje v základnej škole v Liptovskom Hrádku. Do školy dochádzať nemusí. Ona platila stravné v škole 22,20 eur mesačne (za celý minulý rok a aj v tomto školskom roku), neskôr zistila, že stravné nie je určené v takejto výške. Za školský klub detí platila 7,- eur mesačne a ZRPŠ je 25,- eur ročne. Za zošity na ďalší školský rok platila 20 až 25,- eur. Za výlety a exkurzie v priebehu školského roka sú náklady okolo 10,- eur mesačne. U. chodí na futbal, ale za tento krúžok sa poplatky neplatia. Športové oblečenie a obuv mu kupujem ona. U. má diagnostikované ADHD, raz týždenne navštevuje J. T. v Liptovskom Mikuláši (cestovné za jednosmerný lístok pre U. je 55 centov a pre ňu 80 centov). So synom chodí polročne na endokrinologické vyšetrenia do Lubochne (sledovanie rastu, keďže sa narodil predčasne). Odvoz zabezpečuje autom, približne za 15,- eur. So synom chodí polročne na vyšetrenia do Martina (pľúcne oddelenie). Odvoz zabezpečuje autom za približne 20,- eur. So synom navštevuje raz ročne kardiologickú ambulanciu v Liptovskom Mikuláši. So synom navštevujem očné ambulanciu v Liptovskom Hrádku (podľa potreby: raz mesačne alebo raz za 3 mesiace alebo raz za

pol roka). Alergiológ má syn v Liptovskom Hrádku a navštevuje ho polročne. Syn užíva predpísane lieky (FLIXOTIDE, sprej na alergiu, VENTOLIN, AERIUS, BRONCHO-VAXOM). Výšku doplatkov nevedela presne uviesť. Za lieky na alergiu a pľúca sú doplatky približne 30,- eur mesačne. Syn je sledovaný ako rizikový novorodenec. Lieky má predpisované aj neurológ T. L. v Liptovskom Mikuláši. Na kontroly k neurológovi chodí raz za 3 mesiace. Za ním predpisované lieky dopláca maximálne 7 až 10,- eur a za odporúčané vyživované doplnky (T. L.) okolo 13,- eur za balenie. Synovi sa menili okuliare v marci 2017, v auguste roku 2018. V roku 2018 platila 119,- eur za okuliare.

3. Otec maloletého na pojednávaní vypovedal, že je nezamestnaný. Na úrade práce evidovaný nie je, lebo bol vyradený. On bol práceneschopný a v skúšobnej dobe ho prepustili. Mal dohodu a na úrade práce sa môže zahlásiť až po pol roku. Má základné vzdelanie. Nemá výučný list a ani rekvalifikáciu. Býva u maminho brata, alebo u kamaráta. Maminmu bratovi dáva tak 40,- eur mesačne, on by chcel stovku. Žije iba z toho, čo zarobí na brigádach. Niekedy ho zavolajú na 2 - 3 dni. Dokáže zarobiť do 100,- eur mesačne. Pracovné pomery s ním skončili v skúšobnej dobe, lebo mal väčšinou PN-ku (niektoré z jeho strany, niektoré z ich strany). Inú vyživovaciu povinnosť okrem U. nemá. Keď robil 2 - 3 mesiace, prišlo mu 150, či 180,- eur. Mzdu mal 650,- eur, ale keď mu na ňu prišli exekútori, ostalo mu tých 150 až 180,- eur. Nechce sa tu zamestnať, chcel by sa zamestnať v zahraničí, ale do zahraničia ísť nemôže kvôli probácii. Keby sa aj zamestnal za minimálnu mzdu, tak dostane 600,- eur, z toho mu zostane nejakých 220,- eur, z toho zaplatí 100 EUR výživné a ostane mu nejakých 100,- eur. Dlhuje zdravotnej poisťovni (asi 2.300,- eur) a na výživnom. Lieči sa u psychiatricky (T. L.), lebo pil alkohol a potom sa chcel zabiť. Teraz beriem lieky (od T. W.) XANAX. Prácu si hľadal aj sám, ale potom sa začala Korona. Stavebné firmy začali fungovať, ale väčšinou chceli iba odborné roboty. So synom sa mal stretnúť, on išiel som na futbal. Poslal kamaráta, aby šiel po syna, ale matka syna tomuto kamarátovi nedala. Sú to ľudia, čo majú deti. Keď so sa so synom stretával v sobotu, tak ho zobral do cukrárne a tam mu vždy niečo kúpil.

4. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd zvýšil výživné primerane potrebám dieťaťa, ako aj možnostiam a schopnostiam otca. U otca vychádzať aspoň z minimálnej mzdy. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Dieťa nemôže znášať dôsledky trestného stíhania otca, ktorý nemôže vycestovať za prácou do zahraničia. Otec si dlhodobo neplnil voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť. Aj keď má otec len základné vzdelanie, nemá žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by mu bránili v získaní zdroja príjmu. Tieto by mu umožnili získať aspoň minimálnu mzdu.

5. Súd vo veci okrem vylučenia rodičov vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise: fotokópia rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 10C/37/212-49 č. I. 18 - 23, potvrdenie Mesta Liptovský Mikuláš o trvalom pobyte otca maloletého č. I. 24, fotokópia trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/91/2019 č. I. 25-27, fotokópia rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 2. 2020 sp. zn. 9P/72/2018 č. I. 28-39, fotokópia zmluvy o nájme bytu č. I. 40-44, fotokópia výťažku mesačných, štvrtročných a ročných výdavkov na maloletého č. I. 45, fotokópia žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie č. I. 46, fotokópia rozhodnutia o prijatí maloletej B. V. na predprimárne vzdelávanie č. I. 47, fotokópia rozhodnutia o určení príspevku na úhradu nákladov súvisiacich s predprimárnym vzdelávaním č. I. 48, fotokópia potvrdenia materskej školy o výške nákladov č. I. 49, fotokópia prehľadu výdavkov na maloletú B. V. č. I. 50, výpisy z účtu matky prehľadom platieb č. I. 51, potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa č. I. 52 - 53, potvrdenie o poberaní náhradného výživného č. I. 54 - 64, lustrácia v registri obyvateľov účastníkov konania č. I. 68-70, lustrácia v Sociálnej poisťovni účastníkov konania č. I. 71-73, potvrdenie zamestnávateľa matky o príjme matky č. I. 91, správa predchádzajúceho zamestnávateľa otca IKEA Industry Jasná č. I. 92-94, správa Sociálnej poisťovne č. I. 95-98, správa predchádzajúceho zamestnávateľa otca FIVING s.r.o., č. I. 101, správa predchádzajúceho zamestnávateľa otca MAHAX Slovakia s.r.o., č. I. 103-104, správa predchádzajúceho zamestnávateľa otca STAMI RK s.r.o., č. I. 109, správa kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov č. I. 110, správa ÚPSVaR Liptovský Mikuláš č. I. 112-121, výťahok prehľadu minimálnych miezd v Slovenskej republike č. I. 122-123, príjmový pokladničný doklad, platobné doklady SIPO č. I. 125-127, prehľad platieb výživného od otca maloletého dieťaťa č. I. 128 - 132, potvrdenie optiky o zaplatení okuliarov pre maloletého č. I. 133; obsah pripojeného spisu sp. zn. 9P/71/2013, ku ktorému sú pripojené spisy sp. zn. 5P/6/2013, 8P/83/2012, 10P/37/2012, 4P/88/2011.

6. § 62 zákona o rodine, ďalej iba ZR

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 75 ZR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

§ 76 ZR

(1) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

§ 77 ZR

(1) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

§ 78 ZR

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

7. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné. Predmetom konania je zvýšenie výživného. Naposledy bolo o výživnom na maloletého U. rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/37/2012-49 zo dňa 18. 4. 2012. V tom čase mal U. 2 roky. Výživné bolo určené vo výške 100,- eur mesačne. V čase posledného rozhodovania matka poberala rodičovský príspevok vo výške 194,70 eur mesačne a prídavky na jedno dieťa vo výške 22,54 eur mesačne. Matka mala jednu vyživovaciu povinnosť. V tom čase maloletý U. už nepoužíval plienky a konzumoval bežnú stravu. Matka bývala u rodičov, ktorým prispievala na bývanie sumou 50,- eur mesačne. Matka maloletému kupovala lieky každý mesiac a pribudlo užívanie ďalšieho lieku s doplatkom 8,58 eur na 3 mesiace. Matka chodievala s maloletým na lekárske kontroly a rehabilitácie do Liptovského Mikuláša jedenkrát za 4 mesiace, do Martina jedenkrát za 2 alebo 4 mesiace. Otec bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 10. 10. 2011 (s úradom práce spolupracoval). Pracoval brigádnicke s priemerným čistým mesačným príjmom 80,- eur. Nepoberal dávky v hmotnej núdzi, ani podporu v nezamestnanosti. V poslednom pracovnom pomere bol vtedy na základe pracovnej zmluvy uzavretej 7. 3. 2011 s dojednanou minimálnou mzdou s tým, že pracovný pomer bol skončený zo strany zamestnávateľa v skúšobnej dobe. Otec žil u svojho strýka a uviedol, že za ubytovanie mu platí 7 až 8,- eur. Pracovný pomer skončil, lebo mu prišli zrážky zo mzdy a zamestnávateľ sa zľakol. Výživné na maloletého neplatil, lebo nemal z čoho. Pri posudzovaní možností a schopností otca vtedy súd vychádzal z minimálnej mzdy, ktorú by mohol otec dosahovať, ak by sa zamestnal v pracovnom pomere. U otca neboli zistené dôvody, ktoré by mu bránili zabezpečiť sa zamestnanie v pracovnom pomere, prípadne ktoré by mu bránili zamestnať sa aj mimo miesta bydliska, keďže maloletého má zvereného do osobnej starostlivosti matka. Súd hodnotil prístup otca k hľadaniu zamestnania ako nezodpovedný až ľahkovážny. Posledný pracovný pomer sa skončil k 12. 3. 2011, viac ako rok pred rozhodnutím súdu a odvtedy si otec nenašiel žiadnu prácu na riadny pracovný pomer a pracoval iba brigádnicke. Takýto prístup sa vzhľadom na existenciu vyživovacej povinnosti považuje za nezodpovedný, zvlášť v situácii, keď si matka nemôže zvýšiť svoj príjem, lebo zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloleté dieťa.

8. Od posledného rozhodnutia uplynula značná doba (8 rokov). Okrem toho, že všeobecne vzrástli životné náklady došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa. Predovšetkým z hľadiska veku dieťaťa (10 rokov). So stúpajúcim vekom rastú potreby (nároky) detí. Výživné má spotrebná charakter a slúži nielen na uspokojovanie základných životných potrieb (strava, oblečenie,

vzdelávanie, bývanie), ale aj ostatných potrieb dieťaťa (sociálne, kultúrne, športové), aby sa dieťa harmonicky rozvíjalo. Predovšetkým z hľadiska veku dieťaťa. Maloletý U. navštevuje 3. ročník základnej školy (v mieste bydliska). Stravuje sa v škole (matka omylom platila stravné po 22,20 eur mesačne), hoci v školskom roku 2019/2020 bolo potrebné zaplatiť iba zálohu na školské obedy. Za školský klub detí matka platila 7,- eur mesačne a príspevok do ZRPŠ je 25,- eur ročne. Za zošity na ďalší školský rok platila 20 až 25,- eur. Za výlety a exkurzie v priebehu školského roka platí priemerne 10,- eur mesačne. U. navštevuje futbalový krúžok, za ktorý sa neplatí, ale športové potreby mu kupuje matka (oblečenie a obuv). U maloletého pretrvávajú zdravotné problémy ako dôsledok predčasného narodenia. S liečbou sú spojené zvýšené náklady nielen na doplatky za lieky, nákup odporúčaných výživových doplnkov, zdravotných pomôcok (okuliare), ale aj súvisiace výdavky na dopravu do zdravotníckych zariadení. Otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na osobnej starostlivosti o dieťa. Osobnú starostlivosť vykonáva výlučne matka. Maloletého na všetky vyšetrenia sprevádza matka. U. má diagnostikovanú poruchu pozornosti (ADHD). Raz týždenne má terapiu v Liptovskom Mikuláši (jednosmerný cestovný pre dieťa 0,55 eura a pre matku 0,80 eur). Raz ročne navštevuje kardiologickú ambulanciu v Liptovskom Mikuláši. Raz za 3 mesiace kontroly má kontroly u neurológa v Liptovskom Mikuláši. Podľa potreby navštevuje očné ambulanciu v Liptovskom Hrádku (raz mesačne alebo raz za 3 mesiace alebo raz za pol roka). Dvakrát do roka má endokrinologické vyšetrenia v Ľubochni (Okres Ružomberok) s cestovnými nákladmi približne za 15,- eur. Dvakrát do roka má vyšetrenia na pľúcnom oddelení v Martine s cestovnými nákladmi približne 20,- eur. Dvakrát do roka má vyšetrenia u alergiológa v Liptovskom Hrádku. Maloletý užíva predpísané lieky (FLIXOTIDE, sprej na alergiu, VENTOLIN, AERIUS, BRONCHO-VAXOM). Presnú výšku doplatkov matka nevedela uviesť. Iba za lieky na alergiu a pľúca sú doplatky približne 30,- eur mesačne. Za lieky predpisované neurológom dopláca približne 7,- až 10,- eur a za neurológom odporúčané vyživované doplnky približne 13,- eur za balenie. Za okuliare pre syna v roku 2018 matka zaplatila 119,- eur.

9. Matke od posledného rozhodnutia pribudla vyživovacia povinnosť k dcére B. V. (nar. XX. X. XXXX). Výživné na maloletú bolo určené súdom vo výške 130,- eur mesačne. Matka býva s deťmi v prenajatom byte. Pravidelné mesačné výdavky matky sú najmä nájomné 176,- eur, poplatok za elektrickú energiu 31,- eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur. Miestne poplatky za komunálne odpady platí matka vo výške 47,96 eur (2019) ročne za tri osoby. Poplatky za mobilný telefón platí matka vo výške 40,39 eur mesačne a za internet 10,- eur mesačne. Na poisťky (náklady, ktoré nie je nevyhnutné vynakladať) súd neprihliada. Matka je na rodičovskej dovolenke. Od februára 2020 poberá rodičovský príspevok vo výške 370 eur mesačne a prídavky na dve deti vo výške (spolu) 49.90 eur.

10. Otec vyživovaciu povinnosť k maloletému U. riadne neplní. V rokoch 2019-2020 bolo matke vyplácané náhradné výživné na maloletého U.. Otec má vyživovaciu povinnosť iba k U.. Otec maloletého je nezamestnaný. Nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie (od 30. 10. 2019). Z evidencie úradu práce bol vyradený. Trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/91/2019 zo dňa 31. 10. 2019 bol otec dieťaťa odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. c/ trestného zákona. Okrem trestu odňatia slobody, ktorý mu bol podmienene odložený mu súd uložil probačný dohľad, povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné na maloletého U. vo výške 473,09 eur a povinnosť zamestnať sa, alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Otec dieťa má iba základné vzdelanie. Býva u maminho brata, ktorému platí za bývanie 40,- eur mesačne. Žije z príležitostného príjmu (brigád) a takto dokáže zarobiť dokáže zarobiť do 100,- eur mesačne. Nechce sa zamestnať v Slovenskej republike, ale v zahraničí. Do zahraničia nemôže ísť kvôli probácii. Dlhuje zdravotnej poisťovni a na výživnom. Otec argumentoval, že keby sa zamestnal za minimálnu mzdu, dostane 600,- eur, z toho mu (po exekučných zrážkach) zostane 220,- eur a po zaplatení výživného 100 EUR mu ostane nejakých 100,- eur. V období od 5. 3. 2019 do 10. 1. 2020 otec pracoval u 5 zamestnávateľov. Dvaja zo zamestnávateľov oznámili súdu, že pracovný pomer s ním skončili v skúšobnej dobe bez uvedenia dôvodu (č. l. 92, 101) a jeden zo zamestnávateľov oznámil, že pracovný pomer s ním skončil pre nepravidelnú dochádzku a neplatené voľná (č. l. 103). Otec rezignoval na možnosť riadne sa zamestnať, lebo to považuje pre seba za nevýhodné kvôli zrážkam zo mzdy z dôvodu exekučných konaní. V dôsledku takéhoto správania otec nespláca nielen dlžné pohľadávky v exekučnom konaní a ani neplatí riadne výživné. Teda jeho dlhy rastú. Výživné na maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Na strane otca nedošlo k zmene jeho nezodpovedného prístupu k vyživovacej povinnosti. Zjavne ani hrozba trestným stíhaním a odsúdenie nemotivujú otca zmeniť spôsob života a plniť si rodičovské povinnosti. Súd vychádzal z potenciálneho príjmu otca s prihliadnutím na jeho možnosti a schopnosti. Otec má základné vzdelanie, nemá žiadnu kvalifikáciu (napr. výučný list,

rekvalifikácia). V čase posledného rozhodovania súdu bola minimálna mzda 327,- eur brutto (2012). V súčasnosti je minimálna mzda 580,- eur brutto (2020), čo je v čistom približne 476,74 eur. Jedna štvrtina minimálnej mzdy v čistom predstavuje sumu 119,18 eur. Z minimálnej mzdy by otec mohol platiť výživné 130,- eur mesačne (približne 4,26 eur/deň). Súd zvýšil výživné o 30 eur počnúc odo dňa vyhlásenia rozsudku 27. 5. 2020. Pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Životná úroveň dieťaťa je limitovaná životnou úrovňou rodiča. Nie vždy výživné pokryje všetky odôvodnené potreby dieťaťa. Súd zohľadnil, že maloletý má okrem bežných výdavkov primeraných jeho veku zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť. Otec sa o dieťa žiadnym spôsobom nestará a ani nezaujíma.

11. V návrhu na začatie konania matka žiadala určiť výživné od právoplatnosti rozsudku. Rozsudky o výživnom sú vykonateľné ich doručením. Súd nemôže určovať zvýšenie výživného k okamihu právoplatnosti rozhodnutia o zvýšení výživného. (Takáto situácia je možná iba v konaní o rozvoде, kedy vzniká povinnosť platiť výživné na čas po rozvoде až právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvoде manželstva.) Pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Súd nemá vedomosť o tom, aký bude stav v čase nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o zvýšení výživného, čo je závislé od dátumu doručenia rozsudku, prípadne možného odvolania proti rozsudku. Navyše rozsudky o výživnom sú vykonateľné už ich doručením. Súd určil pomernú časť výživného od vyhlásenia rozsudku 27. 5. 2020 do konca mesiaca t. j. 31. 5. 2020, ktorý je 20,97 eur (vypočítaný ako /130 eur : 31 dní/ x 5 dní = 20,97 eur).

12. Matka žiadala priznať „zročné výživné za obdobie od októbra 2019 do vydania rozsudku“, čo odôvodnila tým, že od októbra 2019 v zmysle trestného rozkazu bol dlh na výživnom vo výške 473,09 eur a do 30. 3. 2020 predstavuje dlh na výživnom 673,09 eur. Teda ide o výživné, ktoré bolo priznané právoplatným a vykonateľným predchádzajúcim rozhodnutím súdu (č. k. 10P/37/2012-49 zo dňa 18. 4. 2012). Ak ho otec nezaplatil, môže sa matka domáhať plnenia v exekučnom konaní. Súd o ňom nemôže opätovne rozhodovať vo veci samej (res iudicata).

13. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa v zmysle ustanovenia § 52 a § 57 CSP. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by priznal právo na náhradu trov konania matke. Právna pomoc matke je zabezpečovaná cez Centrum právnej pomoci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).